

Miloslav Trnka

Z nových rodopisných poznámek z jihu Čech

Aulehle, Jan Evangelista

*30. listopadu 1824 Dolejší Vostrovce čp. 1, dnes Dolní Ostrovec, část obce Ostrovec, okr. Písek, † 29. června 1887 Praha. JUDr., magistrátní rada královského hl. města Prahy, držitel řádu císaře Františka Josefa I. **Rodiče**, sňatek: 30. července 1822 v kostele sv. Ondřeje, Radobytce. Otec: Jan Aulehle, učitel, syn Víta Aulehle učitele v Dolejším Vostrovci čp. 1 a jeho paní Josefy roz. Houškové. Matka: Veronika, dc. Josefa Cízla, sedláka v Dolejším Vostrovci čp. 20 a jeho manželky Anny rodem Čtverákové.

Biografii a portrétní snímek Jana E. Aulehle, svého staršího kolegy v úřadě, publikoval v roce 1887 koncipient pražského magistrátu Dr. Hugo Václav Wunsch (1857-1930) pod pseudonymem Hugon Vunš v nekrologu na stránkách časopisu Světozor.

Prameny

Státní oblastní archiv Třeboň, Sběrka matrik [on line]: Fara Radobytce, kniha 5, N 1806-1830, část pro Dolní Ostrovec s. 150, snímek 140. Sňatek rodičů tamtéž, kniha 13, O 1806-1839, s. 81, sn. 59. Digitální archiv SOA v Třeboni.

Klenc, Jan: Seznam žáků píseckého gymnasia od jeho založení r. 1778 do r. 1928, stránka 4.
In: Stopadesát let píseckého gymnasia 1778-1928. Písek 1928.

Vunš, Hugon: Jan Aulehle, magistrátní radní a ředitel magistrátu Pražského † 29. června 1887. Fotografie Jan Bartoš, Praha. Časopis Světozor, ročník 21, 1887, č. 33 ze dne 8. července 1877, s. 526. Následuje plný text.

Hugon Vunš

Jan Aulehle, magistrátní radní a ředitel magistrátu Pražského † 29. června 1887

Obec Pražskou stihla veliká ztráta úmrtím ředitele obecních úřadů, mag. rady Jana Aulehle, rytíře řádu Františka Josefa, jenž skonal 29. června 1887 o 10. hodině večerní ochrnutím mozku. Úřednictvo v zesnulém ztratilo vzorného, spravedlivého a nezištného představeného, rodina starostlivého otce a vlast obětavého a z celé duše jí oddaného syna, jenž skromně sice a beze hluku, avšak tím energičtěji od prvopočátku svého úřadování o zavedení své mateřštiny při pražských úřadech obecních se zasazoval. Aulehle nebyl milovníkem lesklých frází, a chceme se tudíž obmezit na pouhá jeho data životopisná, ze kterých se však přece přesvědčíme o ryzí povaze muže, jenž nikdy do popředí se nedral, ač jej postavení jeho bylo k tomu opravňovalo.

Jan Aulehle narodil se dne 30. listopadu r. 1824 v Dolním Ostrovci (okresní hejtmánství Písecké), kdež otec jeho byl učitelem. V rodišti svém malý Jan navštěvoval vesnickou školu a nabyt takto právě od otce základ příštího svého vzdělání. V roce 1837 byl dán na tzv. krajskou hlavní školu v Písku, aby se zde němčině přiučil. Odbýv zde třetí třídu s výborným prospěchem vstoupil na gymnasium v Písku, kde od r. 1838 až 1844 gymnasijní studia s tak výtečným prospěchem konal, že byl vždy „princeps inter pares“ [první mezi rovnými, pozn. ed.]. R. 1844 na podzim odebral se do Prahy, kde na fakultě filosofické byli mu vzornými učiteli matematik Jos. Lad. Jandera, slovnitý přírodopysk F. A. Petřina, František Exner a básník Jan Pravoslav Koubek, jenž tehdy české řeči a literatuře vyučoval. R. 1845 vstoupil Aulehle na právnickou fakultu v Praze a poslouchal v letech 1848-49 první české přednášky Dr. Josefa Friče, tehdy veřejného docenta o řízení soudním ve věcech sporných i nesporných, u něhož s výborným prospěchem při zkoušce obstál. Dne 1. 10. 1849 vstoupil do advokátní praxe k Dr. Josefu Fričovi, načež 31. 7. 1850 byl přijat do služby u Magistrátu král. hl. města Prahy.

Vykonav služební přísahu dne 1. 8. 1850 stal se od 21. 6. 1851 konceptním adjunktem a 29. 4. 1856 koncipistou tamtéž. Již jako magistrátnímu koncipistovi svěťováno mu bylo vedení různých referátů za nepřítomnosti (resp. dovolené) radních, poněvadž slynul vřelým bystrým právníkem. Dne 17. 6. 1864 jmenován byl pátým pražským radním a byl mu k vedení přikázán referát obecní správy a obecního hospodářství. V této době osvědčil se již Aulehle jako znamenitý organisátor. Tak spracoval jednacích řád, disciplinární řád, pensijní normál pro úředníky obce Pražské, ba může se říci, že veškerá organisace zdejších obecních úřadů od té doby až do doby nejnovější od něho původ vzala. V roce 1866 Aulehle zasedal v tzv. okresní komisi, která měla za úkol zjistit škody vzniklé válkou v každém okresu pruskou invází postíženém. Po válce r. 1866 obdržel Aulehle řád císaře Františka Josefa I. v uznání svých platných služeb pražské obci a státu při okupaci Prahy vojskem pruským.

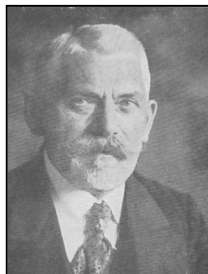
Dne 14. ledna 1873 byl Aulehle v Praze jmenován prvním radním a 20. 7. 1879 (v čase purkmistra rytíře Skramlíka) stal se ředitelem obecních úřadů s dozorem na úřady magistrátní a kanceláře úřadů obecních s právem zastupovat purkmistra při magistrátu při řízení záležitostí přenesené působností, při schůzích školních rad a při okresní komisi pro úpravu daně pozemkové. Byl to první ředitel obce Pražské v době vlády konstituční.

Aulehle byl právníkem nevšedního důmyslu a bystrozraku, osobou na pohled nepatrnou, však plný duševní energie. Mluva jeho úsečná dodávala mu rázu muže přísného - bližší styk s ním poučil nás však o velké dobrotě jeho srdce. V letech šedesátých měl vedle tehdejšího purkmistra Frant. Pštrossa ml., archiváře Karla Jaromíra Erbena a dalších úředníků nemalé zásluhy o vzkrášení jazyka českého v agendě magistrátu Prahy. Aulehle byl i mnohaletým členem Měšťanské Besedy Pražské, Právníké jednoty, dále členem družstva Národního divadla a jednalo-li se o některý jiný podnik národní, tedy byl zajisté jedním z prvních jeho podporovatelův. Čeští budiž památce jeho!

Blažek, František

*3. října 1867 Borovany č. 31, okr. Písek, † 14. prosince 1937 Praha, pochován na hřbitově u Sv. Matěje. Lesník ve službách pražského arcibiskupství, lesní rada, držitel papežského vyznamenání Řád sv. Silvestra (1926).

Rodiče, otec: Jan Blažek půlláník v Borovanech č. 31, tehdejší okr. Bechyně a kraj Tábor, syn Martina Blažka půlláníka z Nemějic č. 5 (dnes část obce Slabčice okr. Písek) a jeho ženy Marie z rodu Slabých v Podboří u Bechyně. Matka: Marie, dc. Antonína Boušky láníka z Borovan č. 22 a jeho manželky Barbory roz. Hruškové z obce Radčtic č. 13 v okrese Bechyně (nyní okr. Tábor).

Odstaveček s fotografií Františka Blažka v prvorepublikovém Albu ... (1927) zanechal jeho kolega Ing. Theodor Bloch, rodák z Tábora, tehdejší ředitel Inženýrské komory v Praze. Napsal: „Blažek František Ing., úředně autorizovaný civilní geometr, lesní rada a ředitel velkostatku Rožmitál pod Třemšínem. *1867 v Borovanech. Absolvoval Vyšší lesnický ústav v Bělé pod Bezdězem a vykonal státní zkoušku pro lesní hospodáře. Působil poté v Dolních Břežanech, Červené Řečici a od r. 1920 v Rožmitále. Jest zde také činným v samosprávě od roku 1901, v posledních letech jako městský rada. Předseda krajskému odboru Ústřední jednoty československého lesnictva, člen zemědělské čl. akademie, Inženýrské komory pro ČSR atd. Uveřejnil odborné články v lesnických časopisech.“

Prameny a literatura

SOA T, SM [on line] Fara Bernartice, kniha 11, N 1862-1874, s. 202, snímek 204. Digitální archiv SOA v Třeboni.

Album representantů všech oborů veřejného života československého. Ed. Fr. Sekanina. Kapitola Inženýrství a hornictví, sestavil Theodor Bloch. Vydalo Umělecké nakladatelství Josef Zeibrdlich, Praha 1, Bílkova 17. Tiskly Grafické závody Neuber, Pour a spol., Praha. Praha 1927. Biogram s. 901, portrétní foto s. 432.

Biografický slovník českých zemí. Sešit 5, Bi-Bog. Heslo Blažek František s. 549, autor PhDr. Gustav Novotný, CSc. Vydalo nakladatelství Libri, Praha 2006. ISBN 80-7277-309-7.

Blažek, František

*7. května 1878 Chotýčany č. 5, okr. České Budějovice, jako finanční koncipient se ženil 17. 4. 1909 v českobudějovické katedrále sv. Mikuláše s Marií Kocourkovou, která pocházela ze Zlivi. Podle Biografického slovníku (2006) zemřel r. 1943 na Mělnicku (Mířejovice). Právník, rada Zemské berní správy v Praze.

Rodiče, otec: Václav Blažek rolník z Chotýčan č. 5 (v té době soudní okr. Hluboká, pol. okr. Budějovický), syn Jakuba Blažka rolníka z Hrdějovic č. 5 a jeho manželky Marie rodem Siklové z Chlumu č. 15. Matka: Anna, dc. Václava Brašničky výměnkáře z Dobřejovic č. 14 u Hosína a jeho ženy Marie roz. Babincové z Hosína č. 11.

V prvorepublikovém Albu ... (1927) je také zastoupen krátkým textem a fotografií: „Blažek František, ministerský rada Ministerstva financí v Praze, *1878 v Chotýčanech u Českých Budějovic. Po skončení právnických studií vstoupil do finanční služby, kde působil do převratu. Roku 1919 byl povolán do služeb v Kanceláři presidenta republiky, kde zorganizoval hospodářskou a stavební správu Hradu pražského a stanovil spolu s prof. Plečnikem program postupné úpravy staré i novější části Hradu. Roku 1926 se vrátil do Ministerstva financí, aby spolupůsobil - jako přednosta oddělení pro daň důchodovou a trestní agendu - na reformě přímých daní. Za jeho činnost v dobách válečných byla mu udělena revoluční medaile.“ Po několika drobných zmínkách v literatuře byl širší životopis JUDr. Blažka s podrobnostmi o jeho činnosti v 1. čís. odboji poprvé publikován r. 2006 v biografickém projektu Historického ústavu AV ČR.

Prameny a literatura

Výše uvedené správné datum narození Františka Blažka uchovává Státní oblastní archiv Třeboň. Fond Sběrka matrik Jihočeského kraje [on line]: Fara Hosín, kniha 11, N 1864-1891, s. 395, snímek 200. Uvádí jej i jubilejní kniha českobudějovického Jirsíkova gymnázia (1928, s. 227), kde r. 1889 zahájil svá středoškolská studia. Jeho sňatek s M. Kocourkovou tamtéž, Fara Č. Budějovice sv. Mikuláš, kniha 72, O 1908-1912, s. 53, sn. 54. Digitální archiv SOA v Třeboni.

Album representantů všech oborů veřejného života československého. Ed. Fr. Sekanina. Kapitola Československá revoluce, pro Album ji tehdy připravil PhC. Václav Vojtěch v archivní službě u pražského Národního muzea, následně geograf a polárník. Vydalo Umělecké nakladatelství Josef Zeibrdlich, Praha 1, Bílkova 17. Tiskly Grafické závody Neuber, Pour a spol., Praha. Praha 1927. Biogram s. 901, portrétní foto s. 72.

Holešovská, Marie Blažena provd. Schäferová

*4. ledna 1891 Černovice č. 53, okr. Pelhřimov, Vysočina, † 1. ledna 1975 Praha, věk 84 let. Učitelka, spisovatelka. Rodiče, otec: Ludvík Holešovský, zámečník z města Černovic č. 53, syn Matěje Holešovského řezníka z Chýnova č. 39 (hostinec) a jeho manželky Petronilly rozené Petřů z Chýnova č. 16, okr. Tábor. Matka: Marie, dc. Jana Hrdličky souseda z Černovic č. 85 a jeho ženy Antonie rodem Matyáškové z města Černovic č. 45.

Absolventka C. a k. českého ústavu pro vzdělávání učitelek v Praze (mat. 1910), zprvu působila na pražských obecných školách, poté se však cele věnovala národopisným aktivitám a společenské výchově (sekretářka Dětského odboru Českého srdce, pak První ženské školy pro sociální péči v Praze). Témata vydatně rozvíjela v publicistice - Národní listy, Národní politika. České slovo, Venkov, Večerní list, regionální noviny Nástup, Jihočeské pravda. R. 1943 knižně vydala sbírku svých povídek „Sluneční dům“ z prostředí černovické dětské ozdravovny. Autorka „Kroniky“ - šestidílného rukopisu vlastních pražských i černovických pamětí. Provdaná r. 1919 za ovdovělého pražského dramatika, spisovatele Otomara Schäfera (1883-1945).

V roce 1937 stála u vzniku Sdružení rodáků a přátel Černovic v Praze, byla jeho kulturní referentkou, s rodopiscem Rudolfem Melicharem a dalšími přáteli vydávali čtvrtletník „Černovický kraj“ do r. 1941. Autorka památného poválečného „Černovického sborníku“. Její písemnou pozůstalost uchovává Státní okresní archiv Pelhřimov a Archiv písemností Pedagogického muzea J. A. Komenského v Praze. Archiv hl. m. Prahy opatruje osobní fond (rodinné fotografie, korespondenci, rukopisy článků, výstřižky z novin a časopisů, příležitostné tisky, rodinnou kroniku aj.)

Prameny a literatura

SOA T, SM [on line] Fara Černovice, kniha 10, N 1878-1903, s. 165, snímek 172. Digitální archiv SOA v Třeboni.

Schäferová-Holešovská, Marie: Společenská výchova, její historie v letech 1919 - 1967. Archiv písemností Pedagogického muzea J.A. Komenského v Praze, sign. 25-131/16.

Bílek, Josef: 80 let Marie Schäferové - Holešovské.

Výběr z prací Historického kroužku při Jč. muzeu v Českých Budějovicích. Ročník 8, 1971, č. 1, s. 40-41.

Bílek, Josef: Zemřela Marie Schäferová - Holešovská.

Výběr z prací členů Historického klubu při Jč. muzeu v Českých Budějovicích. Ročník 12, 1975, č. 1, s. 64.

S portrétní fotografií M. Schäferové - Holešovské z archivu autora PhDr. J. Bílka.

Tetiva, Jiří: Marie Schäferová. Vlastivědný sborník Pelhřimovska, č. 10, 1999, s. 153-155.

Ed. Jan Tomášek, vydalo Okresní muzeum Pelhřimov, ISSN 1211-9741.

Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce. Díl 4/ I., S - T. Ed. Luboš Merhaut a kol., Academia, Praha 2008.

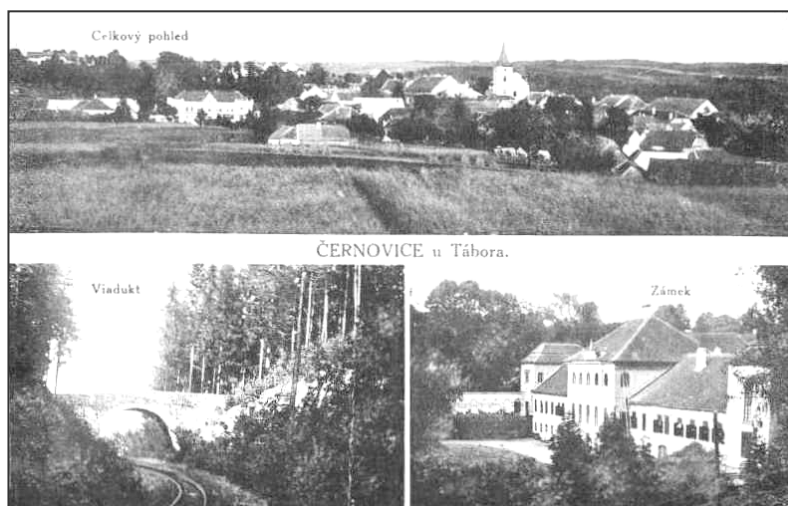
ISBN 978-80-200-1670-6. Zmíněna v manželově biografickém hesle: Otomar Schäfer (*2. 9. 1883 Žižkov, † 18. 4. 1945 Praha), s. 97n. Autoři hesla Marcella Husová a Zdeněk Pešat.

Bartošová, Jana: Dětská ozdravovna Coe College Camp v Černovicích u Tábora. Rodopisná revue 12, 2010, č. 11-12, s. 14-15.

Text dostupný na webu http://rodopisna-revue-online.tode.cz/11-12-10_soubory/14_bartosova-cernovice.pdf

Bartošová, Jana: Marie Schäferová - Holešovská (1891 - 1975) a Společenská výchova v období první republiky.

Text je dostupný na stránkách Rodopisné revue on-line, <http://rodopisna-revue-online.tode.cz/regiony/holesovska.pdf>

Rodné město Marie B. Holešovské na pohlednici vydané nákladem V. Jehlka v Černovicích r. 1935

Jansa, Václav

*22. října 1859 Deutsch-Zlatník (i -Schlatnik, -Zlatnick) Nro. 21 / Slatinice, okr. Most, Ústecký kraj.
 † 29. června 1913 Černošice, politický okr. Smíchov, soudní okres Zbraslav [okr. Praha-západ, Středočeský kraj].
 Akademický malíř. Krajinář, autor kouzelných akvarelů staré Prahy, ilustrátor knižního souboru „Čechy“ (J. Otto).
 Jansovy kresby a malby reprodukovala řada populárních zemských časopisů, např. Zlatá Praha, Světozor, Český svět
 aj. Václav Jansa maloval i na jihu Čech - motivy z Krumlova, např. pohled na tamní jesuitskou kolej od řeky,
 historickou zástavbu v centru Tábora, hradební věže v Budějovicích, přírodní partie z Pootaví nebo z Třeboňska.

Rodiče, otec: Václav Jansa šafář ve Slatinici č. 21, syn Matěje Jansy tehdy šafáře na penzi v Roudnici [Raudnitz-Neustadt Nro 46, ze služby u Lobkowiczů] a jeho manželky Ludmily rozené Brázda z Rovného č. 28, okr. Roudnice, dnes Rovné pod Řípem - část obce Krabčice, okr. Litoměřice. Matka: Marie, dc. Václava Holuba obchodníka - krupaře v Roudnici č. 14 a jeho ženy Marie rodem Kruge také z města Roudnice [nad Labem].

Pramen a literatura

Státní oblastní archiv Litoměřice. Sběrka matrik Severočeského kraje. Řk. f. ú. Slatinice, N 1855-1874. Sig. 148/8, stránka 12, snímek 13/253. Je tu uvedeno, že přišel na svět o 12 hodině polední. Záznam o narození jeho starší sestry Marie Anny Jansové dne 17. prosince 1856 ve Slatinici č. 21 (v osm hodin večer) obsahuje též německy psaná matrika s. 6, sn.7/253.

Lauda, Bořivoj - Tetiva, Vlastimil: České umění 20. století, Obrazy, plastiky, kresby, grafika. Přírůstky Alšovy jihočeské galérie za léta 1980 - 1985. Alšova Jihočeská galerie Hluboká nad Vltavou 26. 4. 1986 - 20. 7. 1987. Katalog, AJG 1987.

Václav Jansa: Stárkův dům v Táboře. Zvláštní příloha Zlaté Prahy, nákladem J. Otty v Praze.
 Zlatá Praha. Obrazový týdeník pro zábavu a poučení. Ročník 26, 1909, č. 22, dne 19. února 1909. Vloženo mezi s. 260-261.

*Václav Jansa: Věž zvaná Železná panna v Č. Budějovicích.
 Olejomalba na plátně 51.5 x 64.5, nedatováno, 2. polovina 19. stol.*

Jelínková, Johanna Františka provdaná Vojtová

*23. února 1871 Třeboň, Město č. 32, † 2. června 1933 Plzeň. Divadelní herečka, druhá manželka Aloise Vojty - Jurného (vl. jm. Alois Jurný, 1863-1906, otec herce Jaroslava Vojty, 1888-1970). Pocházela z početné herecké rodiny, jejím otcem byl Vilém Karel Jelínek (1837-1907), ředitel vlastní divadelní společnosti, herečtví se věnovala i maminka Anna Jelínková, rozená Kramerová (1841-1907). Na různých prknech co znamenají svět nebo na filmovém plátně se výrazně uplatnily i její rodné sestry, zejména Terezie Brzková (1875-1966) narozená v Kolíně a Otýlie Beníšková (1882-1967), rodačka z města Rakovník.

Johanna Jelínková, resp. Hana Jelínková provd. Vojtová prošla řadou kočovných divadelních společností i stálých scén (činohra ND v Brně, Švandovo divadlo v Praze, v letech 1916-1919 divadlo na Kladně). Představitelka tragických postav, např. Runa (J. Zeyer - J. Suk: Radúz a Mahulena), Nora (H. Ibsen), Šestáková (J. K. Tyl, Paličova dcera).

Prameny

SOA T, SM [on line] Fara Třeboň, kniha 13, N 1867-1875, s. 152, snímek 154. Digitální archiv SOA v Třeboni.

- Knap, Josef: Čtyři herečky. Nakladatelství Orbis, Praha 1967.
- Kladno v osobnostech. Sestavil kolektiv autorů Státní vědecké knihovny v Kladně. Kladno 1998, s. 139.
- Tomeš, Josef a kol.: Český biografický slovník XX. století. III. díl, Q-Ž. Praha 1999, s. 479. V biogramu herečky je den narození zaměněn za datum křtu (24. 2. 1871), totéž obsahuje i předchozí kladenská publikace.